

Zomervogels in Gent

Dodaars

Lepelaar (foto Benny Cottele)

GEERT SPANOGHE

Watervogels

Op 28 mei kreeg het Leeuwenhof nog eens het bezoek van een koppeltje *geoorde fuut*. Te Doornzele, op een nog resterende kleine plas, liep het aantal op tot twaalf adulten. In de Bourgoyen kwamen niet minder dan vier paar *dodaars* tot broeden!! Het was jaren geleden dat deze soort nog in de meersen zelf had gebroed. De extreme droogte van vorig jaar elimineerde nagenoeg alle karpers en gaf daardoor vrij spel aan veel water- en moerasplanten. Dat is net wat deze vogels graag hebben. Het hoogste aantal *aalscholvers* op het Leeuwenhof tot nu bedroeg 94 exemplaren op 19 juli. In augustus werd de vijftig nog niet gehaald. Een tweedejaars vogel met witte kleuring

(ZR), afkomstig van de provincie Noord-Holland, zat hier vanaf 23 juli. Bij de vijftig exemplaren te Doornzele zat regelmatig een vogel met een Deense kleuring.

De eerste *kleine zilverreiger* voor het najaar werd gemeld op 11 juli in de Liedemeers te Merelbeke. Op 14 juli zat er een adulte vogel op onze terreinen in de Assels en op 19 juli ook een exemplaar in de Bourgoyen. De dag erna vloog waarschijnlijk dezelfde vogel over de Watersportbaan. Op 24 juli zat er zelfs een kleine zilverreiger in een appelaar langs de Meirebeek in Luchteren! Op 27 juli tenslotte nog een melding uit het Leeuwenhof.

Een zingende *woudaap* werd op 30 mei gehoord aan de Grote Geul te

Assenede. Op 9 juni was er een waarneming van een onvolwassen exemplaar aan de Sint-Elooiskreek te Wachtebeke. In de vroege uurtjes van 28 mei werd een overvliegende *kwak* gehoord in de Putten te Melsen. De hele zomer door waren er enkele waarnemingen van zowel juvenielen als adulten in de Damvallei, echter niet genoeg om dispersie van bijvoorbeeld Zwinvogels uit te sluiten. Op 14 juni vloog een eerste zomer *lepelaar* rond in de Bourgoyen. In de Damvallei pleisterde een juveniel exemplaar van in juli tot ver in augustus. Een adulte lepelaar dan weer was op 12 juli te zien boven de Gentbrugse Meersen. Ook in de Bourgoyen waren er een paar zomerwaarnemingen. Twee juvenielen, die er al

In het voorjaar even ontwaken uit de winterslaap en in juni weer indommelen voor een zomerse siesta, zo gaat dat bij de meeste vogelaars. Voor sommigen blijft vogels kijken echter een dwangmatige bezigheidstherapie. Hun heldendaden - bijeneters, woudapen, slangenarenden, zwarte ooievaars en lepelaars - lees je hier.

Porseleinhoen

op 15 augustus gemeld werden, verbleven op 16 augustus ook kortstondig in het Leeuwenhof. Op 31 juli tenslotte vloog een groep van zeven lepelaars over Vinderhoute. Op 3 juni liet een ooievaar zich fotograferen tussen de toeristen in het Puyenbroek te Wachtebeke. Op 18 juli zeilde er één boven de Bourgoyen. Op 7 augustus cirkelden vier zwarte ooievaars boven de Bourgoyen. Eens ze hoog genoeg waren, gleden ze af in zuidelijke richting. Een ander rondcirkelend exemplaar werd boven centrum Gent gezien op 11 augustus. En dan nu de obligate exoot: een ontsnapte Amerikaanse witte ibis vloog op 25 juli over de Liedemeers te Merelbeke.

Roofvogels

Groot nieuws was de ontdekking van een wellicht onvolwassen slangenarend boven het Puyenbroek te Wachtebeke op 31 mei. Deze vogel werd er door verschillende waarnemers gezien. De dagen erna waren er nog een paar onbevestigde meldingen van deze vogel. Mogelijks dezelfde vogel vloog bovendien op 19 juni over de bijeneters van de Piratenstraat in de Gentse Kanaalzone.

Een late rode wouw trok op 26 mei over de Kalkense Meersen. Op 11 augustus werd een blauwe kiekendief gemeld te Sint-Martens-Latem en aan de Bolveerput te Semmerzake, mogelijk dezelfde vogel. Op 28 mei werd te Deurle een havik waargenomen, nog steeds een zeldzaamheid in het Gentse.

Rallen, steltlopers en meeuwen

Op 7 juni riep een kwartel aan het Pereboomsgat te Moerbeke. Een vermoedelijk overtrekkend exemplaar werd op 25 juni 's nachts gehoord te Drogen. Op 27 juni was er één zangpost te Moortsele. Op de enige plaats met nog een jaarlijkse zangpost, Baaigemkouter, werd op 29 juni een exemplaar gehoord. Op 11 augustus tenslotte riep er nog één aan de Driehoekige Vijver te Heusden.

Op 15 juni was er een zangpost van een porseleinhoen in de Rode geul te Assenede. Op 11 juli werd bovendien een nest gevonden met eieren in het moeras van Malem te Gent! Het zat verscholen in een nagenoeg volledig gesloten vegetatie van tweerijige zegge. Op 9 augustus liep er een exemplaar rond in de Bourgoyen.

Te Callemansputte (Zelzate) werden op 31 mei nog één zilverplevier en drie bontbekplevieren waargenomen. Op 9 augustus vlogen vier goudplevieren over de Latemse meersen, in de Bourgoyen één exemplaar op 14 augustus.

Op 25 mei werden de laatste drie Temmincks strandlopers voor het voorjaar waargenomen in de Bourgoyen; op 23 juli de enige krombekstrandloper, op Callemansputte te Zelzate.

De groep van 34 grutto's op de suikerfabriek te Moerbeke betrof families die hun broedgebieden al verlaten hadden. In juli zijn bijvoorbeeld in de Bourgoyen en de Assels nagenoeg geen grutto's meer te vinden. Een rosse grutto pleisterde op 23 juli

op Callemansputte. Op 1 juni zat een *witgat* te Doornzele, op 9 juni één te Callemansputte en op 12 juni twee in de Bourgoyen. Vanaf dan waren witgatjes dagelijkse kost, met hier en daar aantallen boven de vijf exemplaren. Er waren veel minder plaatsen met *bosruiters*. Het hoogste aantal was vijf exemplaren te Callemansputte op 11 juli. Toen zaten hier ook 26 *kemphanen*, waarvan verschillende mannetjes in prachtkleed. De enige *zwarte ruiter* werd op 5 augustus 's nachts gehoord te Drogen.

Vanaf 17 juli (met vijf exemplaren over Sint-Martens-Latem) werden regelmatig overtrekkende *regenwulpen* gemeld. Deze werden vooral 's nachts op roep herkend. De grootste groep betrof 26 exemplaren over de Liedermeers te Merelbeke op 22 juli. Op Callemansputte kwamen midden augustus al ruim tweehonderd *wulpen* slapen.

Een eerste zomer *geelpootmeeuw* hing op 23 mei even rond op het Leeuwenhof. Waarschijnlijk dezelfde vogel zat op 16 juni te Belzele. Op 31 juli werd een eerste zomer gezien te Lochristi. Toen zat er ook een adult exemplaar in een groep van zo'n vierhonderd grote meeuwen in de Gentse voorhaven. Tot groot jolijt van de plaatselijke *larologen* was op 4 augustus Attila, de *Pontische meeuw* van het Leeuwenhof, al terug van zijn zomerverblijf in het oosten. Nu kan hij weer een half jaartje de auto's tellen op de R4, vanaf zijn verlichtingspaal op de brug over de Ring-

vaart. Op 14 juni vloog een adulte *zwartkopmeeuw* rond op de Watersportbaan, op 13 juli's avonds drie adulten over Melsen. En na jaren terug in Gent: op 24 juli werd te Lochristi naast een *visdief* ook een adulte *grote stern* gezien.

Kleurrijke en minder kleurrijke, kleine vogels

Naast de negen, later tien bijeneters van Wachtebeke, kwam er nog een koppel bij langs de Piratenstraat te Oostakker. Toen ze daar voor het eerst opgemerkt werden, op 3 juni, waren ze wellicht al aan het broeden. Rond 10 augustus vlogen er drie jongen uit, die echter snel de buurt verlieten, hopelijk voor een zonnigere, zuidere bestemming. Te Wachtebeke hebben uiteindelijk drie koppels succesvol gebroed. Een goed bijeneterjaar dus in onze contreien!

Op 15 augustus zat er een *draaihals* op de Ethylvlakte in de Gentse Kanaalzone.

Het aantal broedende *nachtegalen* in het Gentse is stilaan dramatisch te noemen. Enkel in de Putten te Melsen waren twee langdurige zangposten, die wellicht tot een broedgeval geleid hebben. Eind mei was er een paar dagen een zangpost op de Bolveerput te Semmerzake. Op de Doornendijk te Assenede waren er geen zangposten meer, terwijl er vroeger zes waren! De enige plaats met nog enkele (een vijftal) zangposten bijeen is nu in de bossen langs de Zuidlede, ten oosten van het provinciedomein Puyenbroek.

In de Bourgoyen was er een geslaagd

broedgeval van een koppeltje *rietzangers*. Op onze terreinen in de Assels was er vanaf 25 juni gedurende meerdere dagen een zangpost, al ging het waarschijnlijk niet om een broedgeval. Broedgevallen van deze soort zijn - buiten het krekengebied - zeldzaam in Oost-Vlaanderen. Op 25 juni was er een zeer actief zingende *graszanger* aanwezig op onze terreinen in de Assels. Hoewel het maar om een ééndagsvlieg ging, bleef deze vogel toch nog enkele weken aanwezig in de Gentse Leievallei, want hij werd nog gezien op 11 juli te Malem en in de Hoge Laken op 21 juli. De twee *huiskraaien* gemeld in het Puyenbroek zullen wellicht een mysterie blijven (zie vorige Snep!). Een op 31 mei gefotografeerde vogel vertoont toch wel redelijk overtuigend de kenmerken van deze soort. Leuk was de zangpost van een *Europese kanarie* in het Citadelpark te Gent op 2 juni. Eigenaardig dan weer is de waarneming van twee *barmsijzen* over de Kalkense Meersen op 14 juni. Vanaf 7 juni werden *kruisbekken* gemeld. Het eerste van de (meestal kleine) groepjes werd die dag genoteerd te Schelderode. Een groep van 27 exemplaren vloog op 15 juni over de Vaderlandstraat te Gent, een groep van 17 op 17 juni over Lovendegem. Op 12 augustus was een *appelvink* te zien nabij het Leeuwenhof. In het Gentse zijn enkele broedgevallen bekend uit het bosrijke Deurle.

Met dank aan wie wakker bleef deze zomer!

Rietzanger

Graszanger (foto Geert Spanoghe)

